Покліч Волі

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №17 (144)
ЛІСТАПАД 2013 ГОДА

"Покліч волі" ў Інтэрнэце

Зараз наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org/, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html , што у каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ПОГЛЯД РЭДАКТАРА

ЯК ЁСЦЬ, ТАК І ДОБРА?

Пасля адмовы прэзідэнта Украіны падпісаць дамову з Еўрасаюзам на вуліцы Кіева выйшла сто тысячаў чалавек, акцыі пратэсту прайшлі і ў іншых гарадах краіны. Народ сказаў сваё слова, і зараз кіраўніцтву краіны прыйдзецца з гэтым лічыцца.

Да прапанаваных Украіне дамоваў з Еўразвязам нам яшчэ далёка, мо таму у той жа самы час народ Беларусі і маўчыць, нібы вады ў рот набраўшы. Хаця наяўнасць беларускіх актывістаў на акцыях пратэсту ў Кіеве была заўважана нават украінскімі СМІ.

Вядома, што ўкраінская сітуацыя куды больш дэмакратычная, чым тутэйшая, і тым не менш нашы паўднёвыя суседзі гатовыя адстойваць свой еўрапейскі выбар нават калі супраць іх ужываюцца шумавыя гранаты, слезацечны газ, гумовыя дубінкі, а ім супрацьстаяць добра падрыхтаваныя супрацоўні «Беркута».

Дзесяткі разоў за апошнія два стагоддзі ў параўнанні з нашымі суседзямі беларусы спазняліся з выбарам шляху свайго развіцця і зараз, здаецца, гэтая гісторыя паўтараецца. Як ёсць, так і добра – самы жахлівы прынцып жыцця, але менавіта яго вызнае тутэйшы "народзец" (па вызначэнні Лукашэнкі).

І дзівіць тут няма чаму. Раскажу жыццёвую гісторыю. Да нас на работу ўладкаваўся малады мужчына трыццаці аднаго года. У свой час ён скончыў Віцебскі педагагічны ўніверсітэт, вымушаны быў адпрацаваць два гады па размеркаванні, але больш за абавязковы тэрмін пратрымацца ў школе ён не здолеў. Хлопец добра арыентуецца ў жыцці, разумее, што жыве ў несвабоднай краіне, дзе эканоміка заўжды будзе другаснай рэччу ў параўнанні з палітыкай ды ідэалогіяй. Але…

Справа ў тым, што за рамкі прыватнага жыцця і жыццёвага досведу, ён ніколі не выходзіў. Яго ніколі не цікавіла палітычнае ды грамадскае жыццё, яму не патрэбныя, хаця б якія аўтарытэты… І разам з тым ён заяўляе, што гатовы да канкрэтных акцыяў пратэсту, што здольныя скіраваць Беларусь у бок еўраінтэграцыі.

Пералічыўшы яму з дзесятак вядомых мясцовых і рэспубліканскіх палітыкаў ды актывістаў, я выявіў, што нікога з іх ён не ведае. Пазняк, Севярынек, Каваленка, Захаранка – імёны, якія прайшлі міма яганага жыцця.

Што тут казаць пра просты народ, які ва ўніверсітэтах не навучаўся, але прайшоў праз ідэалагічную апрацоўку тутэйшай школы, нейкай іншай навучальнай установы, арміі, уплыву асяродка, навучыўся выжываць, але не зразумеў, што свабода – гэта не слова, а стан, які вызначае не толькі тваё ўласнае жыццё, але і жыццё ўсяго народа.

Трагічнасць тутэйшай сітуацыі відавочная, але бальшыня гэтага ніяк не ўсведамляе. Можна, канечне, спісаць усё на сітуацыю, на дыктат улады, але ж нічога параўнальнага са сталінскім ГУЛагам зараз няма. Таму, па вялікім рахунку, кожны зараз мусіць даць сабе адказ на пытанне: "Што замінае мне быць свабодным?"

Рэдактар

Партал твайго раёна: http://vicebskreg.by

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

"БЕЛАРУСЬ ПАРУШЫЛА ПРАВЫ СЯРГЕЯ КАВАЛЕНКІ"

Камітэт ААН па правах чалавека прыняў чарговае рашэньне наконт скаргі віцебскага актывіста КХП-БНФ Сяргея Каваленкі.

Гэтым разам рашэньне станоўчае: камітэт прызнаў, што Рэспубліка Беларусь парушыла правы актывіста, і цяпер цягам 180 дзён дзяржаўныя чыноўнікі абавязаныя аднавіць яго правы, якія былі парушаныя, выплаціць адпаведную кампенсацыю ды зрабіць захады, каб гэткіх парушэньняў правоў грамадзян з боку дзяржавы не было ў будучыні.

Камітэт прызнаў, што ўлады Беларусі парушылі частку 2 артыкулу 19 (права на выказваньне свайго меркаваньня) і артыкул 21 (права на мірныя сходы) міжнароднага Пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах, які Рэспубліка Беларусь падпісала і абавязалася выконваць. Гэтакага прызнаньня парушэньня яго правоў з боку інстытуту ААН Сяргей Каваленка мусіў чакаць больш за 5 гадоў (скарга ў КПЧ была пададзеная ім ў траўні 2008 году), а самі падзеі, якія сталі прычынай скаргі, адбыліся 6 гадоў таму – на Дзяды 2007 году.Тады Сяргей Каваленка браў удзел у шэрагу акцыяў дэмакратычных актывістаў. Адна з такіх акцыяў – грамадзянская паніхіда ў памяць ахвяр сталінскіх рэпрэсіяў, ладзілася на месцы масавых расстрэлаў ў 1930-1940-я гады ля вёскі Паляі. У паніхідзе бралі ўдзел каля трох дзесяткаў чалавек.

Удзельнікі цырымоніі ў памяць невінаватых ахвяр камунізму плянавалі ўсталяваць крыж у лесе ля Паляёў, а пасьля наведаць могілкі ў ваколіцах вёсак Копці і Вароны. Але да могілак так і не даехалі: у справу ўмяшаўся маёр міліцыі Лiленка, які перапыніў паніхіду і абвясціў, што ўсе прысутныя затрымліваюцца ў сувязі з правядзеньнем імі несанкцыянаванага пікетаваньня.

На аўтобусе, нанятым арганізатарамі мерапрыемства, усіх адвезьлі ў аддзел унутраных спраў Віцебскага раёну, былі складзеныя пратаколы, а на наступны дзень адбыўся суд, які пакараў штрафамі пяцярых удзельнікаў мерапрыемства, у тым ліку Сяргея Каваленку: ён быў пакараны штрафам у памеры 20 базавых велічынь – на той час гэта складала 620 тысяч рублёў (каля 200 эўра паводле тагачаснага курсу).

Сяргей Каваленка абскардзіў рашэньне суду Віцебскага раёну. Але ані Віцебскі абласны, ані Вярхоўны суд не пачулі ягоных аргумэнтаў, што ён ня быў сярод арганізатараў, а толькі ўдзельнікам мерапрыемства, што само мерапрыемства – грамадзянская паніхіда – гэта не пікетаваньне, а хрысьціянскі рытуал, што ўдзельнікі паніхіды ня ладзілі якой-кольвек палітычнай, сацыяльнай або эканамічнай імпрэзы, таму зьвяртацца па дазвол на яе правядзеньне да ўладаў не было неабходнасьці. На думку беларускіх судзьдзяў, правы Сяргея Каваленкі парушаныя не былі…

Але цяпер Камітэт ААН па правох чалавека прыняў іншае рашэньне. У сваёй пазыцыі па справе, апублікаванай надоечы, камітэт адзначае, што правы на выказваньне свайго меркаваньня і права на мірныя сходы, сапраўды, могуць быць абмежаваныя ў шэрагу выпадкаў: калі гэткія абмежаваньні прадугледжаныя законам і неабходныя ў дэмакратычным грамадзтве дзеля аховы нацыянальнай бясьпекі ці грамадзкага ладу, здароўя ці маральных звычаяў насельніцтва, аховы і правоў іншых людзей.

У выпадку зь Сяргеем Каваленкам дзяржава не змагла даказаць, што абмежаваньні яго правоў, хаця яны і прадугледжаныя законам, былі прымененыя дзеля дасягненьня названых мэтаў. Таму, згодна зь меркаваньнем экспэртаў камітэту, яго правы на выказваньне свайго меркаваньня і права на мірныя сходы, былі абмежаваныя беспадстаўна.

Нагадаем, паўгады таму Камітэтам ААН па правох чалавека была разгледжаная іншая справа Сяргея Каваленкі, якая тычылася прыцягненьня яго да крымінальнай адказнасьці за вывешваньне бел-чырвона-белага сьцягу на вершаліне каляднай елкі ў студзені 2010 году. Тады КПЧ ня змог адказаць, ці былі парушаныя правы актывіста КХП-БНФ, і яго зварот у камітэт быў прызнаны «непрымальным у адпаведнасьці з артыкулам 2 Факультатыўнага пратаколу».

http://vitebskspring.org

ЖЫВІ ЯК ГАСПАДАР

ЖЫВЁМ І БЕЗ РЭГУЛЯРНЫХ РЭЙСАЎ

"Віцебскі аэрапорт з пачатку года прыняў больш за 2 тыс. пасажыраў". Пра гэта паведаміў журналістам начальнік віцебскага філіяла дзяржаўнага прадпрыемства "Белаэранавігацыя" Сяргей Рурыс пасля ўрачыстага адкрыцця абноўленай узлётна-пасадачнай паласы, перадае карэспандэнт БЕЛТА .

З пачатку года віцебскі аэрапорт прыняў і адправіў каля 210 паветраных судоў. "Для аэрапорта, у якога няма рэгулярных рэйсаў, гэта значная колькасць. Бывалі дні, падчас карпаратыўнага фестывалю "Газпрома" "Факел", калі ў дзень прымалі да 40 самалётаў", - сказаў Сяргей Рурыс. Ён дадаў, што падчас рамонтных прац, якія былі пачаты ў лістападзе мінулага года, аэрапорт не спыняў дзейнічаць .

Кіраўнік філіяла адзначыў, што рэканструкцыя штучнага пакрыцця аэрадрома вялася за кошт уласных сродкаў прадпрыемства "Белаэранавігацыя" у адпаведнасці з планам па мадэрнізацыі віцебскага філіяла. Праведзена замена штучнага пакрыцця ўзлётна-пасадачнай паласы (яе даўжыня 2,6 тыс. м, шырыня 42 м), рулявы дарожкі і перона.

Як паведаміў генеральны дырэктар генпадрадчыка ААТ "Дарожна-будаўнічы трэст № 1" Аляксандр Калкоў, на аэрадроме выкладзена 100 тыс. т асфальтабетону. "Гэтага хапіла б на 100 км аўтамабільнай дарогі шырынёй 12 м. Але тут зусім іншыя ўмовы. Пакрыццё ўкладвалася ў тры пласта, праведзены вялікі аб'ём падрыхтоўчых работ", - сказаў гендырэктар. Агульны кошт выкананых работ склала Br109 млрд.

Сяргей Рурыс дадаў, што пасля рэканструкцыі пакрыцця ў аэрапорце знятыя практычна ўсе абмежаванні па прыёме цяжкіх самалётаў. "Цяпер закупляем святлотэхнічнае абсталяванне, і ў наступным годзе плануем замяніць усю сістэму па прыёме судоў у начны час, абнавіць радыёлакацыйныя і сродкі сувязі", - сказаў кіраўнік філіяла.

Віцебскі аэрапорт размешчаны ў 10 км ад абласнога цэнтра. Прадпрыемства забяспечвае ўнутрырэспубліканскае авіязносіны, абслугоўвае чартарныя ўнутраныя і міжнародныя пасажырскія і грузавыя перавозкі. Выкарыстоўваецца пры выкананні транзітных рэйсаў бізнес-авіяцыі.

БЕЛТА

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

У ЛІКУ САМЫХ НЕЦВЯРОЗЫХ

Як паведамляе сайт Генеральнай пракуратуры Беларусі, вынікі праверкі органамі пракуратуры Віцебскай вобласці арганізацый аграпрамысловага комплексу пры правядзенні ўборачнай кампаніі сьведчаць аб тым, што ў шэрагу гаспадарак выяўлены парушэнні заканадаўства.

Так, да пачатку ўборачнай кампаніі не ўвесь транспарт аграпрамысловага комплексу вобласц іпрайшо ўабавязковы дзяржтэхагляд, не ўсюды забяспечылі захаванасць тэхнікі, задзейнічанай у ўборачных працах.

У Віцебскім, Гарадоцкім, Докшыцкім, Дубровенскім, Мёрскім, Сенненскім і іншых раёнах выяўленыя факты з'яўлення работнікаў сельгаспрадпрыемстваў на працоўных месцах у стане алкагольнага ап'янення. Вінаватыя прыцягнуты да дысцыплінарнай і адміністрацыйнай адказнасці. Факты кіравання транспартнымі сродкамі ў стане алкагольнага ап'янення выявілі ў Віцебскім, Гарадоцкім, Дубровенскім і іншых раёнах.

Акрамя таго, выяўленыя выпадкі невыканання сельгас-арганізацыямі патрабаванняў правілаў аховы працы і пажарнай бяспекі. Пракуратура Докшыцкага раёна ўстанавіла, што на зернесушыльным комплексе ААТ "Таргуны" у вёсцы Несцяроўшчына бункер для збожжа знаходзіўся ў аварыйным стане, адна з двух апорных бэлек даху над бункерам з збожжам была сарваная з мацавання. Эксплуатацыя зернесушыльнага комплексу ў такім стане стварала пагрозу жыццю і здароўю работнікаў. Кіраўніку прадпрыемства вынеслі прадпісанне аб ліквідацыі парушэнняў тэхнікі бяспекі, яно было выканана.

Усяго пры ажыццяўленні нагляду за выкананнем заканадаўства ў аграпрамысловым комплексе пракуроры раёнаў унеслі 14 уяўленняў аб ліквідацыі парушэнняў названага заканадаўства, вынеслі 24 прадпісанні. 11 асоб афіцыйна папярэджаныя аб недапушчальнасці парушэнняў заканадаўства. Да дысцыплінарнай адказнасці прыцягнутыя 18 работнікаў сельгасарганізацый, да адміністрацыйнай - 19. Вынікі праверкі будуць разгледжаны на пасяджэнні калегіі пракуратуры Віцебскай вобласці, паведамляе сайт Генпракуратуры.

Па матэрыялах TUT.BY

ЗДАРЭННІ

МАЛАДЫЯ ЛЮДЗІ СКРАЛІ СПІРТНОЕ І КАРЦІНУ

З дачнага дома ў садовым таварыстве "Дзвіна", які належыць 49-гадоваму жыхару Віцебска, невядомыя скралі карціну і спіртныя напоі.

Пасля заявы пацярпелага ў Віцебскі РАУС, папярэдне было ўстаноўлена, што крадзёж здзейснілі беспрацоўныя з Віцебска 19-ці і 25-ці гадоў. Шкода склаў 130 000 рублёў, паведамляе прэс-служба УУС Віцебскага аблвыканкама.

Кастрычніка 31 ОСК ўзбуджаная крымінальная справа па артыкуле 205 частка 2 КК, якая прадугледжвае да 4-х гадоў пазбаўлення волі.

Сяржук Серабро

АД МОЦНАГА ВЕТРУ ПАЦЯРПЕЎ І ВІЦЕБСКІ РАЁН

У Віцебскай вобласці з-за праходжання моцнага ветру адбыліся аварыйныя адключэння электразабеспячэння населеных пунктаў і сельскагаспадарчых аб'ектаў у 4 раёнах - Віцебскам, Глыбоцкім, Полацкім і Аршанскім.

Па дадзеных «Віцебскэнерга», па стане на 13-30 з 203 населеных пунктаў, у якіх было парушана электразабеспячэнне, застаюцца без электраэнергіі 70; з 25 ферм у 22 электразабеспячэнне адноўлена, з 408 трансфарматарных падстанцый застаюцца абясточаны 121, пашкоджана 34 ЛЭП, з якіх у 11 электразабеспячэнне адноўлена. Найбольш сур'ёзныя наступствы з прычыны праходжання моцнага ветру адзначаюцца ў Глыбоцкім і Полацкім раёнах.

У цяперашні час вядуцца аднаўленчыя работы, за ўсё для падлучэння электразабеспячэння задзейнічана 89 адзінак тэхнікі і 312 чалавек.

ЗАГУБІЎ СЯБЕ ЎЛАСНЫМІ РУКАМІ

5 лістапада ў 00 – 11хв. у ЦАУ Віцебскага абласнога УМНС ад суседкі паступіла паведамленне аб пажары жылога дома ў в. Шапурова Віцебскага раёна.

Па прыбыцці да месца выкліку падраздзялення ўМНС назіралася адкрытае гарэнне жылога дому, адбылося абвальванне даху і столевага перакрыцця. Гаспадыня 1959 года нараджэння пражывае ў суседнім доме гэтай вёсцы. У доме, дзе адбылося ўзгаранне, пражывае ейны сын 1979 г.н., труп якога быў знойдзены пад абваленымі элементамі даху. Са слоў суседзяў, мужчына злоўжываў спіртнымі напоямі і напярэдадні пажару яго таксама бачылі ў нецвярозым стане.

Як мяркуецца, прычына пажару - неасцярожнасць пры курэнні загінулага. У выніку пажару ў доме знішчаны дах, столевае перакрыцце, маёмасць, пашкоджаны сцены. Дом для далейшага пражывання непрыдатны.

Найбольшая колькасць пажараў з-за неасцярожнага абыходжання з агнём пры курэнні адбываецца ў начны час. Падзеі развіваюцца імкліва і заўсёды па адным сцэнары: чалавек засынае з цыгарэтай у руцэ, а праз некаторы час суседзі выклікаюць ратавальнікаў. На жаль, ноччу пажар выяўляюць на той стадыі гарэння, калі шанцаў выратаваць чалавека практычна не застаецца.

http://mchs.gov.by

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ВЫВОЗЯЦЬ НЕБЯСПЕЧНЫЯ РЭЧЫВЫ

Як адзначыў начальнік Віцебскай гарадской інспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Валерый Фандо, восенню і ранняй вясной здзяйсняецца больш за ўсё парушэнняў прыродаахоўнага заканадаўства.

Толькі па двух артыкулах 15.63,15.30Адміністрацыйнага кодэкса гарадскія эколагі ў бягучым годзе выявілі 474 парушэнні. Выдадзена 3196 прадпісанняў на ліквідацыю недахопаў.

Ільвіная доля парушэнняў прыпадае на тэрыторыю Першамайскага раёна, паколькі да горада далучыліся некаторыя населеныя пункты, якія раней адносіліся да Віцебскага раёну.

Увосень жыхары, часцей за ўсё прыватнага сектара, пазбаўляюццаадназапашаных за лета адходаў на гародах, сукоў і іншага смецця шляхам вывазу ўсяго гэтага ў бліжэйшы яр або на пустку. Хоць з усімі домаўладальнікамі, а таксама садаводчых таварыстваў і гаражнымі кааператывамі, якіх налічваецца каля 180, заключаны дагаворы са спецаўтабазай на вываз смецця. У гэтым плане праведзена велізарная праца па інвентарызацыі суб'ектаў гаспадарання і па ўзгадненні з экалагічнай службай схем абыходжання з адходамі.

Нярэдка і нядобрасумленныя суб'екты гаспадараньня не давозяць да палігона адходы, назапашаныя на ўласных тэрыторыях... Разам з цвёрдымі бытавымі адходамі прывозяць на гарадскую звалку другасную сыравіну: металалом, шыны, кардон, а то і люмінесцэнтныя лямпы, якія адносяцца да першага класа небяспекі. На жаль, колькасць выпадкаў вывазу другаснай сыравіны на сметнік у параўнанні з мінулым годам узрасла і склала 47.

Так па пяць працэнтаў ад агульнай колькасці адходаў, прывезеных на транспарце прадпрыемствам "Эвістар" на палігон, складалі люмінесцэнтныя лямпы, металалом, кардон. Безумоўна, такі груз адпраўляюць на дасарціроўку, а за непамятлівасць выпісваецца штраф, як таго патрабуе артыкул 15.63 часткі 2 Адміністрацыйнага кодэкса.

У лік парушальнікаў патрапіла і прыватнае прадпрыемства "Экааргбуд" за спробу вывезці металалом (15 працэнтаў ад усяго аб'ёму адходаў) на палігон. Прадпрыемства "Віцязь" разам з іншымі адходамі накіроўвала на пахаванне на гарадскую звалку люмінесцэнтныя лямпы, якія павінна здаваць на знішчэнне ў ЗАТ "Экалогія -121" (вуліца Ленінградская, 193а).

Прыватнікам люмінесцэнтныя лямпы на бязвыплатнай аснове можна здаць у пункты прыёму, створаныя пры ЖРЭТ, па адрасах: вул. Энгельса, 3/2; вул. П.Броўкі, 18; Маскоўскі праспект, 74а. Упарадкавана пытанне прыёму элементаў харчавання. У буйных гандлёвых кропках ўстаноўлена 32 кантэйнеры для прыёму адпрацаваных батарэек. З пачатку года сабрана 1700 кілаграмаў элементаў сілкавання. У лепшым выпадку гэтыя небяспечныя адходы маглі патрапіць на палігон, атручваючы зямлю хімічнымі рэчывамі.

Паступова жыхары горада становяцца больш адукаванымі ў экалагічных пытаннях. Нашмат менш выяўляюцца факты забруджвання рознымі адходамі жыццядзейнасці чалавека набярэжныя рэк Віцьба, Лучоса, Дзвіна, яраў і пустак.

"Віцьбічы"

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

ПРЫДУМАЛІ ЛАЗНЮ НА КОЛАХ

Размяшчаецца лазня на базе прычэпа грузавога аўтамабіля. Звычайны крыты вагончык спецыялісты ААТ " Віцебскі райаграсэрвіс " ператварылі ў сапраўдны рай для аматараў паддаць парку.

Прылазнік абабіты дрэвам, печка на дровах і, уласна, сама парылка: што яшчэ трэба для шчасця? Асабліва калі няма магчымасці схадзіць у звычайную лазню.

Дырэктар УП ЖКГ "Вітрайкамгас" Аляксей Іваноў спадзяецца, што паслугі перасоўнай лазні будуць запатрабаваныя, бо яна дае магчымасць папарыцца пры адпачынку на прыродзе па дэмакратычных коштах.

Пакуль мабільная лазня стаіць на мехдвары аднаго з участкаў "Вітрайкамгаса". Як распавёў Аляксей Пятровіч, застаецца ўзаконіць яе выкарыстанне. Згоду павінна даць экалагічная служба. Раней пра гэта не думалі, таму што першапачаткова камунальнікі набывалі прычэп, каб выкарыстоўваць яго замест стацыянарнага помывочнага месца. Але пасля таго як у райкамгасе змянілася кіраўніцтва, функцыі лазні вырашылі пашырыць, зрабіўшы акцэнт на аказанні платных паслугаў насельніцтву. Ёсць меркаванне, што ўжо ў снежні гэтага года перасоўная парылка пачне калясіць па Віцебскім раёне.

Чытаць цалкам: http://news.tut.by

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Покліч Волі» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Покліч Волі».

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org/ , дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ДАТА

26 кастрычніка дзень народзінаў У. Караткевіча

МОЖНА ЎСЁ…

Можна ўсё: пусціць каханне дымам,
Узяць і занядбаць мінулы шлях.
Але толькі - не любіць Радзімы
З чорнаю павязкай на вушах,

З чорнаю павязкаю на вуснах,
З чорнаю павязкай на вачах.
Толькі слухаць словы нездрадлівыя,
Толькі не тлуміць яе маной,

Бо адным мы вінны пакуль жывы
Перад нашай вялікай нівай:
Праўдай абавязаны мы ёй.
Ісцінай.
Адзінаю.
Адной.

МЫ Ў СВЕЦЕ

УСХОДНЯЕ ПАРТНЁРСТВА

Што даў Беларусі ўдзел у праграме Еўрапейскага Саюза "Усходняе партнёрства", чарговы саміт якой пройдзе ў канцы лістапада ў Вільні?

Большинство экспертов называют Беларусь аутсайдером инициированной Евросоюзом программы “Восточное партнерство”. Насколько справедливо это утверждение, и что дало Минску участие в этом проекте?

Об этом накануне саммита “Восточного партнерства”, рассуждают белорусские аналитики и политики.

Момент психологический и имиджевый

“Страна по-прежнему имеет возможность геополитической альтернативы - это главное, что дало “Восточное партнерство” Беларуси”, - полагает политолог, зампредседателя Движения “За Свободу” Александра Милинкевича Алесь Логвинец. Он напоминает, что основная идея авторов проекта заключалась во втягивании Минска в сотрудничество - двустороннее и многостороннее - с ЕС и другими пятью странами-участницами программы - Азербайджаном, Арменией, Грузией, Молдавией и Украиной.

Однако, отмечает старший аналитик Белорусского института стратегических исследований (BISS) Денис Мельянцов, на уровне межгосударственных отношений “Восточное партнерство” на данный момент не дало практически ничего, за исключением того, что у Минска появились дополнительные аргументы в отношениях с Россией.

Если Москва будет не очень сговорчива в ходе различных переговоров, в том числе касающихся интеграционных проектов, у Беларуси, поясняет эксперт, есть возможность налаживать более тесные отношения с Западом.

Противоречия и успехи

“Сама природа и ЕС, и Пражской декларации”, которую подписали власти Беларуси, не являются аполитичными, замечает Алесь Логвинец. В декларации прямо указывается, что ЕС будет содействовать демократизации, пост-роению правового государства, а в этом плане в Беларуси слишком много проблем, напоминает эксперт.

В свою очередь Денис Мельянцов отмечает, что успехи в сфере приграничного сотрудничества напрямую не связаны с “Восточным партнерством”, речь идет о двусторонних отношениях Беларуси с Литвой, Латвией и Польшей. Причем если с Латвией проект малого приграничного движения уже работает, то в случае с Литвой и Польшей соглашения хоть и ратифицированы, но не вступили в силу. Причину Мельянцов видит в относительно лояльном отношении Риги к Минску и политических разногласиях белорусского руководства с Варшавой и Вильнюсом.

При этом аналитик BISS согласен с позицией МИД, когда речь идет о разнице отношения ЕС к Беларуси и, например, к Азербайджану.

“Нямецкая хваля”

АНЕКДОТ

Калі ўкраінцы хочуць у Еўропу, яны выходзяць на Майдан. Калі беларусы хочуць у Еўропу, яны з 5-й раніцы займаюць чаргу ў пасольства.

***

Сустрэча выпускнікоў з Беларусі:
— Дарагія аднакласнікі! Я так рады, што мы зноў сабраліся ўсе разам, хоць жыццё і раскідала нас па ўсёй Расіі…

***

Мужык сядзіць у бары і п'е. Іншы мужык у яго пытаецца:
- Ты навошта п'еш?
- Каб быць прыгожым.
- Пьянка цябе робіць прыгожым??
- Вядома! Калі я прыходжу дадому з бара, жонка мне ўвесь час кажа: "О! Прыйшоў, прыгажун!"

ГАЛОЎНАЯ ПАДЗЕЯ

НЕ НАРОДЕЦ, А НАРОД

Янукович играл между Европой и Россией, но появился новый игрок – народ.

Это мероприятие было запланировано давно.

За неделю до Вильнюсского саммита, на котором Украина должна была подписать договор об ассоциации с ЕС, в столице Литвы концертами возле Ратуши должна была начаться культурная акция «Украина приветствует Европу, Европа приветствует Украину». Подписание перенесено. А вот концерты начались.

В субботу это было грустное зрелище. «Україна це Європа, ми будемо в Європі», - настойчиво убеждали гости. Самих себя в первую очередь. А в ответ слышались жидкие сочувствующие хлопки.

И песни казались сплошь заунывными, и погода отвратительной, и артисты замерзшими, и публика вялой, и ведущую хотелось обнять, чтобы не расплакалась…

Но в воскресенье все поменялось. В режиме онлайн передавали вести с Майдана. И закарпатская Маричка оказалась совсем не заунывной. И энергетика в ней появилась, и ритм, и жизнь…

Потому что народ вышел на площадь.

Народ! Вышел!

В самой ратуше в это время проходила конференция польских, литовский, украинских, белорусских, российских интеллектуалов. Вести с Майдана поменяли настроение и тут, среди профессиональных пессимистов. Было: «Россия… Проклятие и ужас…» Стало: «Да, ужас. Но не ужас, ужас, ужас».

И вдруг вспомнили, что Янукович до сих пор ничего не сказал. И что в феврале должен пройти саммит Украина-ЕС, так что договор об Ассоциации можно подписать на нем. И что Путин, играя в мачо, ведет политику, опасную в первую очередь для самой России. Да и кто сказал, что Россия сильна? Никто. Просто пока очень слабы ее соседи.

Это необъяснимо никакими законами физики, но энергетика с Майдана передалась за тысячи километров.

«Когда пришли вести из Киева, у меня были слезы на глазах, - признался Адам Михник. – Теперь Украина восстанет из пепла. Игнорировать народ никто не сможет. Янукович играл между Европой и Россией, но появился новый игрок – народ».

У меня слез не было. Но была радость. И гордость. Потому что если у Украины получится, то и нам потом будет легче.

Мы часто задаемся вопросом: «А зачем нужны уличные акции? Какой в них смысл?» Вот в этом и есть главный смысл – показать, что в стране есть народ. Не население, не народец, а народ. И тогда его энергетика творит чудеса.

Украина все равно будет в Европе! И Беларусь будет!

Светлана Калинкина
«Народная воля»

УСХОДНІ СУСЕД

ШТО ПАКАЗАЛА «КАЛІЙНАЯ ВАЙНА»

З экстрадыцыяй Уладзіслава Баўмгертнэра беларуска-расейскую «калійную вайну» можна лічыць скончанай. (Далейшы асабісты лёс гендырэктара «Ўралкалія» з гэтага гледзішча ўжо мала цікавы). Можна падводзіць вынікі.

Найперш, варта адзначыць, што афіцыйны Менск атрымаў палітычную і псыхалягічную перамогу. Адбылася помста «Ўралкалія» за ягоныя брутальныя дзеяньні па разбурэньні сумеснага збытавога картэля — Беларускай калійнай кампаніі (БКК).

Лукашэнка дамогся прыніжэньня Расеі і ягонага кіраўніцтва. Мала таго, што былі праігнараваныя шматлікія патрабаваньні высокіх афіцыйных асобаў РФ аб вызваленьні Баўмгертнэра. Каб залагодзіць беларускія ўлады, у Менск прыяжджалі намесьнік генпракурора Расеі, сам генэральны пракурор Юры Чайка. У чарзе да Лукашэнкі стаялі з падарункамі топ-мэнэджэры найбуйнейшых расейскіх дзяржаўных бізнэс-структураў: прэзыдэнт кампаніі «Роснефть» Ігар Сечын, кіраўнік «Газпрома» Аляксей Мілер і старшыня праўленьня «Ашчадбанка» Расіі Герман Грэф.

Больш за тое, сам Уладзімер Пуцін два разы прыяжджаў у Беларусь (на вайсковыя вучэньні і на саміт СНД і Мытнага саюзу), у момант, калі гендырэктар «Уралкалія» працягваў знаходзіцца пад арыштам. І, як паведамляла прэс-служба расейскага прэзыдэнта, пытаньне пра «калійнага вязьня» абмяркоўвалася на перамовах паміж прэзыдэнтамі. Просьба кіраўніка Расеі засталася без задавальненьня.

Як вядома, Менск запатрабаваў зьмены галоўнага акцыянэра «Ўралкалія». Іякгэтаніявыглядае дзіўна, патрабаваньне было выканана. За акцыямі Керымава нават выстраілася чарга.

Лукашэнка перавёў спрэчку паміж двума гаспадарчымі суб'ектамі ў міждзяржаўны канфлікт, вывеў яго ў палітычную і нават ідэалягічную плашчыню. І высьветлілася, што ў гэтай сфэры Расея больш залежная ад Беларусі. Масква стала закладніцай свайго праекту па стварэньні Эўразійскага саюзу, канфлікту з ЭЗ за кантроль над краінамі постсавецкай прасторы. І напярэдадні Віленскага саміту «Ўсходняга партнэрства» рукі ў яе апынуліся зьвязанымі.

Што ж тычыцца эканамічнага чыньніку, дык тут афіцыйны Менск хутчэй прайграў. Патрабаваньне да «Ўралкалія» выплаціць кампэнсацыю за шкоду, нанесеную «Беларуськаліо», ня выкананае. Расея пачала эканамічны ціск. У чацьвёртым квартале былі скарочаныя пастаўкі нафты на беларускія НПЗ. Масква тармозіць падпісаньне нафтавага пагадненьня на наступны год. Антыкрызісны фонд ЭўрАзЭС затрымлівае апошні транш крэдыту. То бок «справа Баўмгертнэра» пагоршыла і без таго вострую праблему дэфіцыту валюты. Пад такім прэсінгам РФ Менск быў вымушаны вызваліць гендырэктара «Ўралкалія».

«Справа Баўмгертнэра» фактычна легалізавала інстытут закладніцтва. У беларуска-расейскіх адносінах ён працуе

Яшчэ некалькі цікавых высноваў з гэтай «калійнай вайны». Напрыклад, яна паказала, што эканамічнае супрацоўніцтва разьвіваецца хутчэй «па паняцьцях», чым грунтуецца на законах і правілах. І гэта закладвае міну пад увесь праект Эўразійскага саюзу.

«Справа Баўмгертнэра» фактычна легалізавала інстытут закладніцтва. У беларуска-расейскіх адносінах ён працуе. Хачу нагадаць, што ўжо каля году ў беларускай турме знаходзіцца яшчэ адзін грамадзянін Расеі, дырэктар санаторыя «Беларусь» (Сочы) Генадзь Саракашыш. Цікава, што яго таксама, як і Баўмгертнэра, заманілі ў Менск на нараду.

Скандал вакол БКК рэзка падвысіў рызыкі інвэстыцый у Беларусі ці стварэньня нейкіх сумесных прадпрыемстваў. «Падвісьлі» пяць шырока абвешчаных праектаў па аб'яданьні беларускіх і расейскіх прадпрыемстваў. Заява гендырэктара КамАЗа, што ён не паедзе ў Менск, бо там яго арыштуюць, вельмі паказальная.

Цяпер урад, каб атрымаць валюту, заплянаваў вялікую прыватызацыйную праграму. Дык вось арышт Баўмгертнэра ў значнай ступені абясцэніў беларускія активы. Таму што ў замежных інвэстараў вялікая рызыка апынуцца ў выніку нейкай прыватызацыйнай зьдзелкі ў турме. І за гэтую рызыку давядзецца плаціць беларускаму боку.

Валер Карбалевіч
“Радыё Свабода”

ПРАБЛЕМЫ ЭКАНОМІКІ

РЭКВІЕМ ПА МАДЭРНІЗАЦЫІ

Моцная, але неправавая дзяржава не здольная забяспечваць доўгачасовы эканамічны рост. Тым, хто ў мітусні паўсядзённых спраў забыў, што азначае дзень 7 лістапада ў найноўшай гісторыі Беларусі, нагадаю цытату з Паслання–2013: «Программа модернизации деревообработки, когда она начнет работать с хорошей прибылью, закончится к 7 ноября этого года. Это тот рубеж, когда мы народу должны явить примеры достойной работы».

Я рэгулярна праглядаю навіны ў інтэрнэце, але дэманстрацыі народу прыкладаў годнай працы, звязаных з рэалізацыяй вышэйзгаданай праграмы, апошнім часам штосьці не прыгадваю. Аднак у мяне не паўстала праблем з пошукам прыкладаў нявартай працы. Абмяжуюся апошнім, пра які паведаміла БЕЛТА напярэдадні знамянальнай даты: *«КДК Брэсцкай вобласці выявіў шматлікія парушэнні ў замежнаэканамічнай дзейнасці ЗАТ «Холдынгавая кампанія «Пінскдрэў». Падчас праверкі высвет-лена, што па 339 пастаўках пры экспарце тавараў на суму больш за 100 мільёнаў расійскіх рублёў на адрас 24 нерэзідэнтаў «Пінскдрэў» не забяспечыў своечасовае завяршэнне замежнагандлёвых аперацый».*

Раніцай — грошы, увечары — крэслы

Слова «мадэрнізацыя» ў Пасланні–2013 згадваецца 49 разоў! І не дзіўна, што мадэрнізацыя эканомікі нароўні з інфарматызацыяй грамадства і маштабным прыцягненнем моладзі да дзяржаўнага будаўніцтва разглядалася адзіным палітыкам (АП) у красавіку бягучага года ў якасці трох магутных нацыянальных праектаў, *«которые позволят обновить государство»*.

Пры гэтым АП рашуча адпрэчыў абвінавачванні апанентаў («пятай калоны») у тым, што *«власти прибегли к новому предвыборному лозунгу. И, мол, все ограничится пустыми разговорами»*. Не магу ўтрымацца, каб не прывесці яшчэ адну цытату: *«Они* (апаненты — С. Н.) *приходят к стран-ному выводу: якобы потенциал роста конкурентоспособности белорусской продукции исчерпан и в абсолютном выражении идет деградация нашей экономики. Поэтому, мол, нужно не модернизировать ее, а просто выбросить и принять кардинально иную модель»*.

Мяркуючы па заявах чальцоў урада, лагер прыхільнікаў «странных выводов» за апошнія месяцы істотна папоўніўся, прычым за кошт… чальцоў урада. Як тут ні прыгадаць заяву кіраўніка Нацыянальнага статыстычнага камітэта Уладзіміра Зіноўскага з нагоды нулявой вагі інавацыйнай прадукцыі, прынцыпова новай для сусвету, у выпуску Мінпрама. І гэта нягледзячы на маштабную мадэрнізацыю!

Міністр эканомікі **Мікалай Снапкоў** не менш рашуча ліў ваду на млын апанентаў. Прыгадаем яго словы: *«Дадад-зены кошт у цэлым па Мінпраме на гэты момант у 5 разоў ніжэй, чым у нашых канкурэнтаў. Гэта звязана найперш з выдаткамі на навуковыя даследаванні і распрацоўкі, якія не перавышаюць 0,5% ад выручкі ($4 мільёны). У той жа час такі канкурэнт, як «Джон Дзір», выдаткоўвае штогод 4–5% ад валавога прыбытку, што адпавядае $0,5-1,2 мільярда. Адпаведна, ён з'яўляецца адным з лідараў у інавацыйных тэхналогіях»*.

Без грошай паставіць на паток вытворчасць інавацыйных тэхналогій, зразумела, немагчыма. Тут як у вядомай гісторыі, апісанай Ільлёй Ільфам і Яўгенам Пятровым у знакамітым рамане: «раніцай — грошы, увечары — крэслы».

Сучасны эканамічны рост заснаваны на мадэлі навукова-тэхнічнага прагрэсу (НТП). Першымі яе асвоілі еўрапейцы, але для гэтага ім трэба было прайсці праз стагоддзе рэлігійных войнаў паміж каталікамііпратэстантамі.Нягледзячына шматлікія ахвяры выявіць пераможцаў у тых войнах так і не атрымалася. Але менавіта гэты факт і прызнаецца сёння ў якасці галоўнага выніку рэлігійных войнаў. Ён ліквідаваў манапалізм царквы на праўду, што дазволіла, у прыватнасці, адмяніць забарону на збіранне банкаўскага працэнта. Такім чынам, была знятая галоўная перашкода на шляху фармавання сучаснай фінансавай сістэмы.

Нішто сабе карэктыровачка!

Перафразую класіка: раніцай — грошы, увечары — інавацыі. Аднак сам факт наяўнасці грошай аўтаматычна не вядзе да стварэння інавацыі. Справядлівасць гэтай высновы прэм'ер-міністр **Міхаіл Мясніковіч** праілюстраваў на лютаўскім пасяджэнні Саўміна.

Паводле агучанай другой асобай дзяржавы інфармацыі, за сем гадоў у прамысловасць Беларусі ўкладзена $31,5 мільярда інвестыцый, а атрымана дададзенага кошту толькі на $19,2 мільярда.

Але ж планы будаваліся напалеонаўскія. Іх ініцыятары зыходзілі з разліку, што *«каждый вложенный рубль инвестиций должен давать 2–3 рубля добавленной стоимости»*. Але рубель не апраўдаў ускладзеных на яго надзей. Адказваць жа за яго няздольнасць укладваецца ў «беларускую мадэль эканамічнага развіцця» сёння даводзіцца чыноўнікам, у тым ліку і тым, што займаюць вышэй-шыя дзяржаўныя пасты.

Мне ўжо неаднаразова даводзілася адзначаць, што асноўнае пытанне любой мадэрнізацыі — гэта пытанне яе суб'екта. У рамках айчыннай мадэлі такім з'яўляецца чыноўнік ужо ў сілу таго факту, што функцыянаванне айчыннай мадэлі не прадугледжвае існавання іншых суб'ектаў. Яна монасуб'ектна па сваёй прыродзе.

Тут самы час звярнуцца па дапамогу да сацыёлага **Георгія Сатарава**: *«Рухацца наперад можна толькі на дзвюх нагах. А ў нас нага пад назвай «улада» лічыць нагу пад назвай «грамадства» чымсьці лішнім і цяжкім. А ў выніку мы з-за гэтага адчуваем сябе нейкімі адсталымі. Ёсць краіны перадавога фронту, яны ідуць у будучыню, а мы дзесьці ў другім і трэцім эшалоне. Але знаходжанне ў перадавой хвалі забяспечваецца толькі рухам на дзвюх нагах. Прычым першы крок у будучыню робіць менавіта грамадства»*.

Да чаго можна даскакацца на адной назе? Мой варыянт адказу — да рэвалюцыйнай сітуацыі. Нагадаю яе вызначэнне ў ленінскай трактоўцы: *«Для рэвалюцыі недастаткова таго, каб нізы не хацелі жыць, як раней. Для яе неабходна яшчэ, каб вярхі не маглі гаспадарыць і кіраваць, як раней»*.

Што такое эфектыўная ўлада (эфектыўныя вярхі)? Гэта ўлада, якая ставіць перад сабой задачы і выконвае іх, ці, кажучы словамі АП, гэта ўлада, здольная народу *«явить примеры достойной работы»*.

Пасля трэціх прэзідэнцкіх выбараў папаўняць спіс такіх прыкладаў *«достойной работы»* ва ўлады атрымоўвалася з кожным годам усё горш, а пасля чацвёртых — справа зусім застапарылася. Для таго, каб у гэтым пераканацца, дастаткова адкрыць Праграму сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2011–2015 гады, ухваленую чацвёртым Усебеларускім народным сходам.

Абмяжуюся адным прыкладам: у 2015 годзе запланавана пабудаваць 9,5–10 мільёнаў квадратных метраў жылля. План на бягучы год — 6,5 мільёна квадратных метраў. Выкананы ён будзе працэнтаў на 70. Гэта не мая здагадка. Гэта ўдакладнены ў кастрычніку прагноз урада. Але ў 2014 годзе наша выканаўчая ўлада плануе пабудаваць 2,5 мільёна квадратных метраў. Нішто сабе карэктыровачка!

***

8 лістапада на недагледжанай тэры-торыі ААТ «Барысаўдрэў» прагучалі магутныя акорды «Рэквіема па мадэрнізацыі» («рэквіем» ад лацінскага «requiem», літаральна «(на) спачын» — памінальная служба ў каталіцкай і лютэранскай цэрквах, адпавядае памінальнай літургіі ў праваслаўнай царкве). Але «Рэквіем па мадэрнізацыі» не варта разглядаць у якасці самастойнага музычнага твора. Ён — усяго толькі ўверцюра «Рэквіему па сацыяльных абавязках дзяржавы, прынятых на чацвёртым Усебеларускім народным сходзе».

Беларускаму грамадству на ўсведамленне наступстваў «музычнай» прэм'еры спатрэбіцца час. Спадзяюся, што не больш за 3–4 месяцы.

(у скарачэнні)

Сяргей Нікалюк

"Новы час"

(поўнасцю на сайце: http://novychas.info/palityka/rekvijem_pa_madernizacyi1/)

ПАДАТКІ

МЯСНІКОВІЧ НАЗВАЎ ПАМЕР ПАДАТКУ НА АЎТО

Уладальнікам «Жыгулёў» прыйдзецца заплаціць Br390 тысяч дзяржпошліны ў год, «Мэрсэдэса» - Br1 мільён.

Прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч лічыць непапулярнай, але неабходнай мерай ўвядзенне дзяржпошліны на допуск да руху транспартных сродкаў, піша «Інтэрфакс» .

«Для «Жыгулёў» гэта складзе Br390 тыс. у год, для «Фальксвагена» - Br650 тыс., за «Мэрсэдэс» трэба будзе выплаціць Br1 млн. Усё гэта мэтавым чынам пойдзе на дарогі», - заявіў кіраўнік урада, выступаючы ў пятніцу ў «парламенце».

«Так, мера можа быць непапулярная, але мы прасілі б вас падтрымаць», - сказаў Мясніковіч, звяртаючыся да «парламентарыяў».

Ён таксама адзначыў, што гэты год быў "вельмі складаным" характарызуецца «збегам неспрыяльных знешніх умоў і ўнутраных фактараў», піша БелаПАН.

«Пагоршыліся ўмовы гандлю ў калійнай і нафтавай сферах. Паводле ацэнак, за кошт пагаршэння знешніх фактараў мы недабралі 5,4% ВУП», - сказаў Мясніковіч. У такіх умовах, адзначыў ён, "галоўнае - захаваць калектывы, рынкі, працаваць рэнтабельна» .

Мясніковіч яшчэ раз заявіў, што крыніцамі папаўнення золатавалютных рэзерваў і забеспячэння выплат па вонкавым дзярждоўгу ў Беларусі павінны з'яўляцца сродкі ад прыватызацыі дзяржуласнасці.

«Мы лічым, што нарошчваць золатавалютныя рэзервы і выплачваць міжнародныя даўгі трэба толькі за кошт прыватызацыі, і тады можна будзе падтрымліваць у нармальным стане плацежны баланс і забяспечваць эканамічную бяспеку», - заявіў ён.

«Гэта бяспечней, чым браць новыя крэдыты. А то ў нас жа як бывае: грошы ўзялі і прасвісталі іх невядома куды», - дадаў кіраўнік урада .

Мясніковіч нагадаў, што ў 2014 годзе Беларусь разлічвае атрымаць ад прыватызацыі дзяржуласнасці $2,5 млрд.

"Наша Ніва"

Заснавальнік і рэдактар: Салодкі Сяргей Аляксандравіч

Адрас рэдакцыі: г.Віцебск, 3-я Мопраўская, д. 14, тэл. 26-42-02, маб. +375299410197. Газета выдаецца з траўня 2003 г.

Падпісана да друку 28.11.2013 у 18.20 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.